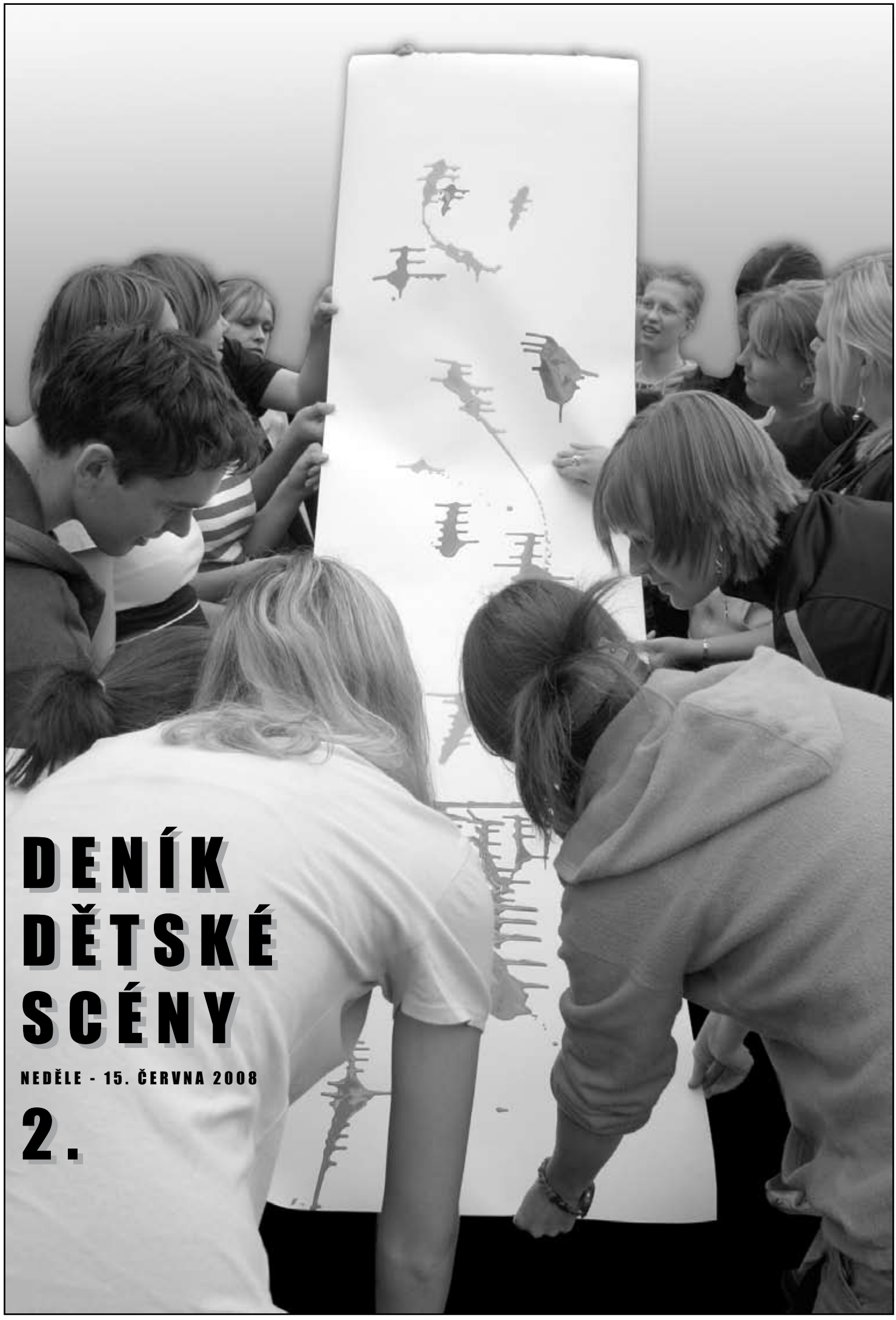

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

NEDĚLE - 15. ČERVNA 2008

2.

ňvodn'k

Vážení a milí čtenáři, všimli jste si? Už budeme pomalu kompletní a Dětská scéna začíná být taková, na jakou se Trutnovští už každoročně těší a na jakou jsou zvyklí, i když dneska pan starosta vyslovil přání, aby Trutnovští z přehlídky měli víc a víc si ji užili.

A ono opravdu je čeho si užít, alespoň si to myslíme. Přijely totiž dětské divadelní soubory a s nimi se program přehlídky obohatil nejen o jejich vystoupení, ale i o další diskusní kluby pro dětské herce i pro jejich doprovod. Začaly nové dílny právě pro členy divadelních souborů, ale i pro dospělé seminářisty, kteří přijeli také dnes. Doplnil se sbor lektorů – a to i o zahraniční hosty z Irsku a Norska.

Program pro recitátory - vystoupení, dílny, diskusní kluby atd. zůstává. Obohatil se i večerní program.

Přehlídka tedy košatí, mohutní, rozrůstá se tak, že nestačíme všechno zaznamenávat sami. Potěšilo nás, že to chápete a vyhověli jste naší prosbě a do Deníku Dětské scény jste přispěli svými postřehy. Jen pište dál, ať jsme pestřejší!

Tak, vážení a milí čtenáři, přejeme vám, abyste si náležitě užívali všeho, co letošní Dětská scéna nabízí a ještě nabídne.

Jindřiška Bumerlová

NA NÁVŠTĚVĚ U RECITÁTORŮ 4. KATEGORIE

Stejně jako v pátek, i včera předcházela vystoupení recitátorů dílna vedená studenty katedry výchovné dramatiky DAMU. Konala se v aule České lesnické akademie. Začala hezky jako školní vyučování v osm hodin a trvala pětáctýřicet minut – jako školní hodina. Recitátoři se během ní ale neměli ničemu naučit. Práce v dílně jim měla pomoci k tomu, aby v následujícím vystoupení ukázali co nejlépe, co už umějí.

S úderem osmé se v aule, kde už většina recitátorů čekala (někteří i s dospělým doprovodem), objevily vedoucí dílny, Jitka Říčařová a Jana Wretigová. A vzhledem k tomu, že se s recitátory už znaly ze včerejší dílny, zkontrolovaly docházku, a to dlužno říct velmi roztomilým způsobem.

Ostatně celá práce se, stejně jako následné uvádění jednotlivých vystoupení, nesla v příjemně rozverném duchu.

Rozcvička pomocí pračky

Pracovalo se v kroužku. Činnost se nejdříve soustředila na rozhýbání a aktivizaci celého těla. To je obzvlášť potřebné zejména vzhledem k tomu, že vystoupení měla probíhat už od devíti od rána.

Každý z recitátorů měl ostatním předvést jednoduchý cvik, který ho napadl, a ostatní ho po něm měli za úkol zopakovat. Recitátoři se protahovali, až klouby praskaly (to prosím není planý řečnický obrat, ale doslovná skutečnost), jindy se dostalo na takové drobnosti jako jsou oční víčka, ale prostor dostala i ústa a čelist. Cvičení končilo „automatickou pračkou“, při které se muselo uvolnit snad celé tělo: účastníci uvolněně skákali na místě a vrčeli při tom tak, jako starší typ pračky při ždímání.

Cvičení nesené v tomto duchu dobře plnilo dva hlavní cíle: recitátoři aktivizovali svá těla a zároveň se uvolnila atmosféra, která je před vystoupením přece jen trochu napjatější.

Strč prst skrz krk

Dále se pokračovalo hlasovou a mluvní rozcvičkou. Recitátoři si aktivizovali bránici, usadili si dech a uvolnili si mluvidla. Potom pracovali s jazykolamy, každý mohl druhým nabídnout nějaký svůj oblíbený. Pro inspiraci uvádím některé z těch, které se mnohohlasně nesly sálem: „Dolar, rubl, libra“, „Zaželezilo-li se železo, či nezaželezilo-li se železo?“, „Naše posvíceníčko je ze všech posvíceníček nejposvíceníčkovatější posvíceníčko.“

Samozřejmě každý hledal ten nejzáladnější a nejlegračnější jazykolam, jaký znal. Opět tak při práci nebyla nouze o legraci.

Během posledních několika minut dostal každý z recitátorů možnost zkusit si ve ztichlém a ostatními recitátory alespoň částečně zaplněném prostoru říct začátek svého textu. Všichni tak měli možnost zkusit si, kde by měli stát, jak se vyrovnat s prostorem a s diváky.

Uvolněnost vs. soustředění

Možná, že během mluvních a hlasových cvičení by bývalo bylo vhodnější, vést už recitátory pomalu k soustředění. Na tomto místě mě totiž napadá, jestli přílišná rozvernost dílny nemohla napomoci tomu, že jak někteří lektori později zmiňovali, hned několik recitátorů příliš „tlačilo humor“ ve svých vystoupeních. Možná že na to dílna neměla vliv, ale za zamyšlení to určitě stojí.

Přesto si myslím, že dílna byla kvalitní. Vyvážit míru uvolnění atmosféry a soustředění na výkon je velmi obtížné a navíc u každého individuální. A dílna rozhodně nebyla takovým „dryákem“, aby opravdu zkušeného recitátora rozhodila.

Jak se vám recitovalo, jaké jsou vaše dojmy po vystoupení?

(Co mi po svých vystoupeních odpověděli recitátoři IV. kategorie.)

David Macháček:

Super, bezva atmosféra. Jsou tu lidé, kteří přednesu rozumí, vědí o co jde.

Adéla Hietenbalová:

Dobrý, je tu výborná atmosféra, jsou tady bezva lidi, kteří se dokážou do textu zaposlouchat.

Veronika Dobrovská:

Stejně jako jinde. Je tady ale výborné publikum, vybraní lidé, kteří „prošli sítím“. Nedostanou se sem už taková, které na přehlídku pošle učitelka, ale kteří o přednesu sami zájem nemají. Tady se naopak všichni posloucháme. Také kvůli tomu, abychom si mohli o svých vystoupeních popovídat na diskusním klubu.

Daniel Krejčík:

Dost dobře. Je tady dobré, vnímavé publikum. Bylo fajn, že se lidi hodně smáli.

Barbora Goldmannová:

Naprosto úchvatné! Pro mě to byla letos poslední příležitost tady vystoupit. Chtěla jsem si vystoupení hlavě užít.

Kateřina Zachová:

Měla jsem dnes trochu strach. V nižších kolech jsem nejdřív strach z vystoupení měla, pak už zase ne. Ale dnes se trochu vrátil. Proč, to nevím.

Klára Šmídová

Dobře. Je tu moc dobré a vnímavé publikum.

Josef Kubálek:

Docela dobře. Musel jsem si ale dávat pozor na ruce. Doporučila mi to porota na minulém kole. Dobře bylo, že publikum živě reagovalo.

Denisa Petrá:

Moc dobře. V publiku seděli samí lidé, kteří o přednesu hodně vědí, baví je to poslouchat a zajímají se o výkon každého z nás. Je tu příjemné, domácí prostředí, žádné strnulé obličejy. Proto jsem taky neměla trému.

Kristýna Hulcová:

Dobře. V aule je milá atmosféra: dřevo, dobré světlo, dobrý zvuk. Dobře je, že lektori sedí rozestí mezi diváky, že tu není žádný zvláštní lektorský stůl. Publikum bylo moc milé. Kromě jednoho pána, který měl zavžené oči.

Martin Hejny:

Příjemně, lidé dobře reagovali. Je tu jiné prostředí než jinde. Tady jsme jako parta, na přehlídkách v Praze není ani čas se pořádně poznat.

Barbora Alexandrová:

Pěkně. Jsou tu celkově pohodoví a milí lidé. Ráno mi dnes nebylo dobře, jsem trochu nemocná, ale rozmluvila jsem se a při vystoupení mi už bylo dobře.

Františka Hejduková:

Dobře. Je tu dobrá atmosféra, sympatický, příznivě naladěný lidi. Jsme taková banda s podobnými zájmy.

Adam Smolek:

Bylo pro mě zajímavé vystoupit před tolika lidmi. Jindy recituji jen před několika učitelkami. Hlavně bych ale chtěl vzkázat těm, kteří mě uvedli, že nejsem z Brna, ale z Poličky!!

Klára Smudová:

Náhodou, úplně v klidu. Jsou tady zkrátka fajn lidi a není tu soutěžení. Diváci jsou vstřícní. Svými výkony se vzájemně bavíme, aniž bychom v druhém viděli konkurenci.

Karel Vaněk:

Dobře. Je tu fajn atmosféra. Tvoříme tu kolektiv, nejde už o postup, spíš o to, ukázat, co umíme, a druhé pobavit.

Lenka Švorcová:

Super. Jak už to není soutěž, tak se jdeme na sebe jenom vzájemně podívat. Jsou tu příjemní lidi.

Stephanie Van Vleet:

Nejdřív jsem měla trochu trému, ale říkalo se mi to dobře, protože jsem recitovala před dobrými lidmi.

Martin Pazour:

Dobře. Nebyla špatná akustika. Čekal jsem větší prostor. Oproti jiným akcím je tady jiné publikum. Při přednesu je v sále ticho, všichni mají respekt k výkonu druhých.

Jiří Sedlák:

Dobře. Je tu příjemné prostředí. Je to celostátní kolo, takže se tu objevují vyspělejší recitátoři s vyspělejšími texty.

Jiří Janeček:

Byla tu příjemná atmosféra, díky dílnám. Rozmluvili jsme se v nich, opadly nervy. Příjemný byl taky prostor, který není tak závazný jako divadelní sál.

BESEDA LEKTORSKÉHO SBORU S RECITÁTOŘY A JEJICH DOPROVODEM

V místnosti jsou tradičně tři kruhy židlí, v každém kruhu dvojice lektorů, kteří zvou interprety a jejich doprovod k debatě. Vzduchem létají slova vypravěč, výslovnost, roztrhání textu, šikovný, líbilo se, ale dejte si pozor atd., tedy leitmotivy všech podobných setkání. Putují od jednoho kroužku k druhému a třetímu – takovou možnost mají i recitátoři, aby si vyslechli názory všech lektorů. Ano, probírají se klasické problémy, ale všude je znát vzájemný respekt mezi recitátory a lektory. Nahlédněte spolu se mnou.

Nina Martínková a Radek Marušák zahájili svou debatu.

Nina: „Budeme mluvit o tom, jak jste nás mile oslovili. Především bychom chtěli poděkovat. Byly to úctyhodné výkony a asi vás i někam posunuly.“

Radek: „Připravte se však i na to, že některé věci, které vám budeme říkat, vás nemusí potěšit, nemusíte s nimi ani souhlasit, ale třeba o nich budete přemýšlet, až půjdete odsud třeba k dalšímu kroužku.“

Nejprve oba lektori vyzývají účastníky debaty k tomu, aby se vyjádřili k textu, o kterém se bude hovořit nejdřív – je to báseň Jana Skácela Uspávanka s bývalými anděly a modrým ptáčkem. Účastníci si na ni pamatují. A to Radek hodnotí jako první klad – vystoupení zaujalo. Pak se Radek obrací k interpretece a pokračuje: „Objevila sis svoje téma. Podarilo se potkání tebe a textu, šlo to spolu, takže jsme tomu věřili. Co bylo pro tebe v textu nejkrásnější?“ Recitátorka vysvětluje, že to bylo celé zasněné a ona sní ráda. Byl to ideální svět, ale když zjistila, že je to uspávanka, tak se objevil problém. Radek ji ujišťuje, že je to přirozené, protože jako mladá interpretku nemůže mít tu zkušenost dospělého člověka uspávajícího dítě. Nina doplňuje: „Je to podobné jako hudební partitura, která je také stejná, ale každý interpret ji pojme jinak. Existují zásady pro to ztvárnění obsahu. Tuto formální stránku jsi nahradila osobní výpovědí. To jsem já a vemte mne se vším všudy. Líbila se mi ta výpověď o tobě a to zasvitlo. Zůstaň u svého světa snění. Představy musí být konkrétní – s barvami, vůněmi a k tomu je potřeba text autora. I když je to lyrický text, ty chceš ostatním sdělit příběh plný obrazů.“ Radek chce být přece jenom trochu kritičtější: „Někdy verše splynou do prózy. Někdy se ztrácí rým, udělá se přesah jinde, než má být.“ U dalšího textu F. Nepila Tetička a rejdař se opět objevila otázka škrtů, které mají být zdůvodněné, a otázka přesnosti interpretace textu. Nina: „Projev byl příjemný, nevyumělkovaný. I když se objevuje drmolivá mluva a šumlování a recitátor si občas pozmně text, tak mu to odpustím, protože dokáže vyprávět po svém.“ Radek opět uplatní kritičtější postoj: „Člověk promine to, když se text při recitaci změní, ale vadí to.“ U ostatních interpretů se postupovalo podobně – nejprve výzva ostatním, jak na ně text i recitace působily, pak hodnocení kladů, vytvoření prostoru pro vyjádření názoru interpreta a rady, které mají pomoci ke zkvalitnění interpretace textu. Některé věci, jak zdůrazňují lektori, platí pro všechny.

Druhý diskusní kroužek se shromáždil kolem Jany Křenkové a Jakuba Doubravy.

Zde se hovořilo o textu Svatá noc (K. Čapek). Stejný text jsme měli možnost slyšet už předcházející den ve III. kategorii, ovšem v podobě „zmrzačené“ škrtů. Také tady byly škrtý, ale v daleko menší míře. Přesto však Jana Křenková připomíná, že zasahovat do textu takového autora, jakým je K. Čapek... Ocenila však, že recitátorka textu rozumí, ale ještě jí dává možnost vyjádřit se. Recitátorka souhlasí, že to není jen příběh o narození Ježíška, ale že jsou tam i jiné problémy: např. přijímání potřebného, poskytnutí pomoci. Jakub Doubrava zase oceňuje to, jak interpretku dokázala příběh čapkovsky stavět a závěr tak dobře vyzněl.

O názor na své vystoupení žádala interpretku textu Ch. Palahniuka O holce z plakátu. Nejprve má sama říct, jak rozumí textu. Dívce se líbí drsný způsob, kterým se kritizuje senzacechtivost společnosti, která projevuje soucit jen zdánlivě. Jakub konstatuje, že recitátorka sice ví, o čem text je, ale na její interpretaci to není znát. Oba lektori oceňují osobitost projevu i to, že má jasný cíl, ale zároveň ji vybízí k větší „odvážnosti“ říkat věci „naplno“. Recitátorka: „Měla jsem trému. Byla jsem ráda, že mne diváci vnímají, ale taky jsem byla dost nervózní.“ Na to se Jana Křenková usmívá, ale je důrazná: „Jste přeci na národní přehlídce, tak vystupujte s nějakým sebevědomím.“

Této recitátorce velmi záleželo na tom, aby slyšela názory všech lektorů, vyžádala si je i v další skupině, i když lektorku Jiřinu Lhotskou zastihla už po skončení debaty. Jiřina Lhotská jí vlastně potvrdila to, co slyšela už v předcházejícím kroužku: „Nebojte se říkat svá tvrzení. Pro mě největším zážitkem z celého vašeho vystoupení jste vy.“ Podobně stanovisko zastávala i během debaty, kterou vedla společně s dalším lektorem – Jiřím Pokorným.

Zde se dost hovořilo o textu Sen a jeho interpretovi. Opět tu byl rozpor mezi formou, obsahem, způsobem interpretace. Oba lektori se k němu vyjádřili. Jirka: „Pomíjíš pauzy. Vnímám tě jako osobnost, která něco sděluje, i když chvílemi je stereotypní. Vybral sis text, u kterého je potřebné pro tebe i pro nás, abychom to slyšeli. O tomhle chci vyprávět. Chci tam dát kus sebe.“ A Jiřina: „Nejsilnější zážitek z tvého vystoupení jsi ty sám. Podal jsi informaci člověku, který dnes žije, co si o době myslí. Je třeba však pomoci technicky. Jinak by další sdělení nebyla srozumitelná.“

Také se připomínal text Jirka v ráži – a ten dostal do ráže Jiřinu Lhotskou, tedy spíš než text tak interpretku, která se připravila narychlo, protože „neměla čas“. Jiřina: „Pokud chce někdo něčeho dosáhnout, musí si čas najít. Nevystavěla jsi situaci. Nepotřebovala jsi diváky. Když vidím někoho, kdo je talentovaný, aby tak odbyl svou přípravu, tak to mě zlobí.“

V této skupině se hodnotily i další texty a v souvislosti s jedním se připomínala i Kámasútra (zdá se, že si ji budou interpreti přát k narozeninám). Kředo této lektorské dvojice je vidět z jejich následujících vyjádření, kterými celou debatu končili.

Jiřina: „Nás zajímáte jako lidi. Mě zajímá, co nám chcete říct. Je důležité, co si interpret myslí, to není záležitost hezkého textu a pěkného přednesu.“

Jirka: „Prostřednictvím textu řekne člověk to, co by jinak sám říct nedokázal. Může se za text schovat.“

A pak bylo 15 hodin a na své diváky čekaly divadelní soubory.

PŘEDSTAVUJÍ SE RECITÁTOŘI 3. KATEGORIE

NA NÁVŠTĚVĚ V DISKUSNÍM KLUBU PRO DOPROVOD RECITÁTORŮ II. A III. KATEGORIE

Rodiče a učitelé některých recitátorů II. a III. kategorie se sešli v sobotu ve 13:30 na diskusním klubu pro doprovod recitátorů, který vedla Martina Longinová. Řeč byla o technické a výrazové složce recitování, o tom, jak se s nimi vyrovnali recitátoři IV. kategorie. Proběhla ale i diskuze nad otázkou, kde je hranice mezi divadlem a recitací a o tom, do jaké míry a za jakých okolností lze v předlohách pro recitaci provádět škrtky.

Diskusní klub volně navazoval na páteční klub pro doprovod recitátorů II. a IV. kategorie. Z osmnácti sobotních účastníků byli v pátek ale přítomni jenom někteří, a tak Martina Longinová nejdřív pro nově příchozí zopakovala, o čem byla minule řeč.

Přednes nebo divadlo?

Poté se řeč stočila k otázce, která vstala nad dvěma pátečními texty, nad Rutovými Značkami a zámilkami... a nad Čapkovou Svatou nocí, totiž, kde má recitace své hranice a kde přechází v divadlo.

Martina Longinová problematiku vyřešila následujícím způsobem: Pro divadlo, i když jde o monolog, je charakteristické, že herec vytváří postavu. Oproti tomu v přednesu interpret postavu nevytváří, ale říká text za sebe.

V případě Rutových Značek a zámlk... bylo tedy pro řešení této otázky podstatné, že recitátorka postavu nevytvářela, že mluvila za sebe. Což ale na druhou stranu nic nemění na tom, že použité výrazné pohybové prostředky text válcovaly, místo aby ho jen doplňovaly či posouvaly.

Pak přišla řada na Čapkovu Svatou noc. V případě Svaté noci šlo podle mého názoru jednoznačně o nevhodnou úpravu textu. Shodla se na tom i řada z těch, kteří vystoupení viděli, včetně lektorů. Je proto s podivem, kolik prostoru se z vehementní iniciativy učitelky, která recitátorku při práci vedla, už v pátečních večerních debatách s lektory vystoupení věnovalo. Tentokrát toto téma ale přineslo nečekaný užitek, protože na jeho základě proběhla zajímavá debata o otázce, zda a za jakých okolností lze v předlohách pro recitaci provádět škrtky.

Začalo se tím, že v případě Svaté noci se recitace rozpadla právě proto, že recitátorka sklouzla k vytváření postavy, čemuž napomohlo i necitlivé proškrtání textu. Další část debaty jsem se pokusil zaznamenat:

Škrtat? Zda? Za jakých okolností? A do jaké míry?

Učitelka recitátorky (dále **UČ.**): „Samotná povídka je na roli Dinah vystavěná. Škrkala jsem ze všeho, z řeči postavy i z řeči vypravěče.“

Martina Longinová (dále **ML**): „Každopádně se z textu vytratila vypravěčská poloha. Vypravěčský part má být u recitace ústřední. Zmizí-li, zmizí taky postoj interpreta. To, co jsme viděli, byl už monolog Dinah, a navíc se z textu vytratil Čapek. Na Svaté noci se znovu ukázalo, že je nutné, dávat lektorům text v kompletní podobě s vyznačenými škrtky, aby bylo možné i o konkrétních úpravách diskutovat.“

Martina Doležalová (dále **MD**): „Já být autorem, tak se v tomhle případě vztekám. Škrty mi připadají jako neúčta.“

UČ.: „Ale vždyť i Shakespeare se krátil, všechno se krátil... Autory ctím. Škrtnám v textu nacházím to, co je vhodné pro recitaci.“

MD: „Ale pak musíte být uvedena jako ten, kdo do textu zasahoval.“

Hana Trázníková (dále **HT**): „Upravovat text je potřeba. Autor psal pro čtení, ne pro přednes.“

MD: „Tak potom to nerecituju. Já hledám pořadí texty, které by se daly recitovat jako takové.“

Iveta Vališková (dále **IV**): „Já když jezdím na divadelní přehlídky, tam zase pořád říkají: škrtejte více.“

ML: „To je ale jiná kategorie.“

IV: „V přednesu jde přece o výsledné sdělení, ne o autora. Proto škrtat lze.“

ML: „Škrtat je potřeba. Ale škrtky musí být uvedené v textu, který se předkládá porotě, aby recitátor neškrtal jen to, co mu nesedí, s čím si neví rady. Nejsou to pak smysluplně podložené škrtky, okrádá to text. Jiné je, škrtnu-li větší celek, kde se třeba široce popisuje prostředí. Navrhovala bych zkrátka, aby se na Dětskou scénu dával text i se škrtky.“

UČ.: „Neškrtala jsem jen tak, dost pečlivě jsem se tím zabývala. Chyba byla v tom, tlačit to k dramatu.“

ML: „Důležité ale je, drží-li po škrtkách ještě vůbec text pohromadě.“

Jak má recitátor pracovat s postavami?

Martina Longinová dále pokračovala tím, že v jiných textech převládaly postavy vypravěče. A nemá-li text vypravěče, nemá se interpret šanci projevit. Jak by tedy měl recitátor s postavami pracovat?

„A není to jedno, tak to bude divadlo, a co?“ namítla jedna z účastnic debaty. Martina Longinová vysvětlila, že vytratí-li se vypravěč, vytratí se s ním i celistvost textu, to o čem přednes vlastně byl. Recitátor tak ztratí možnost vnést do přednesu to, proč si text vybral a proč ho vlastně říká. Obojí je ale podstatné a pro IV. kategorii by to měly být již zásadní otázky.

Technická a výrazová složka

Dále Martina Longinová položila otázku, které výkony recitátorů IV. kategorie, se nám vryly nejvíce do paměti a co za tím z hlediska práce recitátora je. Jde o dvě skupiny činitelů: o technickou a o výrazovou složku recitace.

U IV. kategorie se už předpokládá, že by se v recitačním výkonu měly obě tyto složky propojovat. Součástí technické složky je ortoepie, práce s dechem,

hlasem a tělem, práce s veršovou formou. I ve IV. kategorii si ale recitátoři často neuvědomují, že sem patří i například příchod na scénu a odchod z ní, že je potřeba dávat si pozor i na oblečení, aby dojem z vystoupení přinejmenším nerušilo.

Na několika vybraných recitačních výkonech se potom účastníci klubu snažili tuto problematiku konkrétně analyzovat. Řeč byla o Pojednání o Šemíkovi od Ludka Nekudy, textu, který nepatří k nejlepšímu, ale výkonem recitátora byl „povýšen“, o lidovém textu Jak stvořil Kristus na Slovácku víno a o tom, jak v něm využívala recitátorka nářečí.

Samostatné téma tvořila otázka humoru. Většina textů měla totiž veselý, humorný až komický charakter. Klíčový rozdíl mezi výstupy byl v tom, zda byl humor cílený a často prvoplánově vytvářen (recitátor tady přicházel jako bavič), nebo jestli vycházel ze samotného textu a ze situací v něm. Příkladem velmi zdařilého vystoupení tak bylo První rande Rudolfa Křesťana. Oproti tomu daleko méně šťastně pracoval s komikou interpret Sakiho Nevhodné pohádky. Dařilo se mu velmi silně držet kontakt s publikem, minul se ale s poetikou autora a vytvářel šaržovitě působící postavy.

Sama Martina Longinová v závěru setkání řekla, že ji těšilo, protože bylo živé, příjemné a diskutující. Byla to pravda. Zároveň ale byla pravda i to, že z čtrnácti účastníků mluvili nejčastěji asi jenom čtyři a skoro polovina nepromluvila vůbec. Možná neměli chuť, možná se nedostali ke slovu.

Každopádně je ale diskusní klub pro doprovod recitátorů velmi přínosný. Není to jen proto, že ho vede šikovná a zkušená vedoucí. Výborné na něm především je, že se učitelé a rodiče mají možnost učit se na zdarech i obtížích recitátorů z jiných kategorií, analyzovat jejich výkony. Mohou tak jít přímo k jádru věci nezaťžováni jinými ohledy nebo zájmy.

Tonda

PŘEDSTAVUJÍ SE

NINA O RADKOVI MARUŠÁKOVI

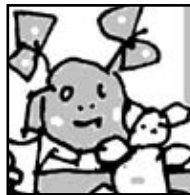
Radek je můj kolega ve škole. Je nesmírně přemýšlivý, citlivý a pracovitý. Obdivuji, s jakou vervou se pustil do psaní náročné habilitační práce. Už ji má napsanou, vytištěnou...Klobouk dolů!

Když jsem se ocitla v Praze bez střechy nad hlavou, pomohl mi s podnájmem. Zůstaly tam krásné kresby od jeho syna Vítka.

Ale jak řekl rabín: „Všechno je jinak.“

MARTINA O NINĚ MARTÍNKOVÉ

Slunce s velkýma modrýma kukadlama:
plující „Račice ve vlnách Vltavy“
putující a kočující ve světě poetickém i dramatickém
porotující Múzou políbené
plodící nové recitátory
hrající si nejen s kočkami
pečící pardubické perníčky i s mariánkou
zpívající ráno na balkóně „Na Úsvitě“
řehtající se krásně zvonivě!
razící rabínovu moudrou myšlenku, že:
„Všechno je jinak“...

RADEK O MARTINĚ LONGINOVÉ

Nepřeslechnutelný smích...

Kde je, tam opravdu je...

Rozumí poezii, recitování, a to tak, že lidsky a chytře...

Rád vzpomínám na naše spolubytí na jednom dřívějším porotování...

Miluje Itálii, Italy, Italky, italské vůně, familie, krmi...

Umí zlobit...

A ráno mně z vedlejšího pokoje zaznělo její: „A ty věci ze sekáče

vydržej!“

A jak pravil rabín: „Všechno je jinak.“

PŘEDSTAVUJE SE ČTYŘLÍSTEK

Pinda (Jana), Fifinka (Jitka), Bobík (Kuba), Myšpulín (Vendula)

FIFINKA ŘÍKÁ O PINDOVI

Pinda si rád skočí... přes švihadlo do výšky, do dálky a do lesa na houby a občas ví úplný houby. Někdy lítá v oblacích a často se nevrací.

BOBÍK ŘÍKÁ O FIFINCE

Fifinka má ráda veselou společnost. Ráda se líbí a líbá. Má ráda kocourky, zajíčky a prasátka obzvlášť. GRRR FRRR VRRR

PINDA ŘÍKÁ O MYŠPULÍNOVI

Myšpuín je velká hlava. Na všechno přijde a na co nepříjde – to si vygoogluje. Vymyslel všechno, i Dětskou scénu. A vy tady teď musíte recitovat.

MYŠPULÍN ŘÍKÁ O BOBÍKOVÍ

Na co přijde, to slupne. Když se zuje, všechno usne a uschne. Je gentleman každým chrchtem, chtěl by se stát ředitelkou FRRR VRRR BRRR.

PŘEDSTAVUJÍ SE RECITÁTOŘI 2. KATEGORIE

Všichni hrajem divadlo. Máme rádi legraci. Všechno musím vědět. Divadlo nás baví. Rád řeším záhady. Rád doprovázím a zpívám. Nikdy nevíš, kdo tě sleduje. Mám ráda detektivky. Nikdy nevíš, co se ti stane. Miluju vraždy na jevišti. Velká sláva je za velkou vodou. Všechno nás to může potkat. Kdo chce vyhrát, musí se učit. Život bývá někdy drsný. Život je velká hra. I nemožné je možné. Ráda lidem sděluju věci. Ráda dělám všechno, co neškodí druhým. Radši bych zabila sebe než někoho jinýho. Bez žen na jevišti se to neobejde. A bez kluků taky ne. Divadlo není jenom o pohádkách a šťastných koncích. Improvizace je důležitá. Proč končit, když všechno začíná. Spolupráce je důležitá. Jsem cool. Zabijím jenom, když hraju. Dvakrát řež a jednou měř. Nestačí znát jen text, ale taky to chce umět dobře naldy. Důležitý je kolektiv. Hodně důležitá je i spolupráce. Nejlepší je, když seš právě ten, kdo tu záhadu vyřeší.

(přepis audiozáznamu Gábina)

NAPSALI O SOBĚ: SEMINÁŘ A

První noční po přemýšlení nad postřehy

Někdy jedete na nějakou přednášku s tím, co všechno se dozvíte nového. A v průběhu zjišťujete, že to, co vám říkají, vlastně znáte, jen jste pořád nevěděl, jak to formulovat. Až to najednou onen moudrý řekne a vy se v duchu plácnete do kolen: vždyť tak jsem to myslel, no, to je stará známá. Ale i tak odcházíte obohacen o znovuoobjevení Ameriky.

A někdy se také stane, že vám někdo řekne něco úplně nového, co dává smysl, co vám zapadá, jen jste nad tím ještě zapomněli přemýšlet.

V recitačním semináři Jany Machalíkové jsem zažila obojí a k mé potěše druhý případ asi víckrát.

Tak třeba věděli jste (či jen nevěděli že víte) že:

- Člověk musí být ochoten přemýšlet, aby mohl recitovat.
- Přednes je o interpretaci: klidně rozmlať židli a recituj s pěnou u pusy, když to vystihne podstatu.
- Když učíte svého žáka přednesu, nebuďte tak unešený z toho, jak rychle a dobře se naučil recitovat jako vy. Protože teď pro něj bude horší najít si ten svůj způsob.
- Recitátor potřebuje zpětnou vazbu, ať ví, jestli vůbec či jak byl srozumitelný.

Názory dalších:

- Je úžasné, kolik má člověk v recitaci možností... Ono se dá i mlčet, když se to umí.
- Ale od dob, co jsem recitoval já se výběr básní moc nezměnil.
- On toho řekl víc – obecně mluvil unešeně a nadšeně... Teď je v semináři B:-) Je ovšem 0:52 a já už víc tvůrčí nebudu, i když nebýt příjemná společnost výřečného (neumlkajícího) vrátného (raději si říká noční hlídač) a nespící soupeřnice, mohlo toho být víc a mohlo to být jinak, ale možná je to taky dobře!

Veronika

PŘEDSTAVUJE SE SOUBOR HOP-HOP, ZUŠ OSTROV

JEDEN DEN SE SOUBOREM BUBU – KLUB DĚTSKÉ KULTURY, VSETÍN

S dědečky a s holčičkami. Nebo o dědečky vlastně nejde?

Celou sobotu jsem strávila se souborem BUBU – klub dětské kultury, Vsetín. Přilepila jsem se jim na paty hned ráno u snídaně. Parta hezkých, milých a veselých holek, u kterých se snoubí chlapecky krutý humor s veskrze dívčí zálibou v zajímavých kloboucích, kytičkovaných šortkách a nalepovacích nehtech, které hrají o spoustě dědeček, tváří se, že je jim dost věcí jedno, ale současně mají dohromady tak velké srdce, že jeho okraje některé z nich nedohlédnou. Bylo by fajn, kdyby každá za sebe kookala o něco pozorněji...

Na úvod pro pořádek uvedu, že je v souboru šest dívek (Kačka, Kačka, Klárka, Magda, Zdeňka a Zuzka) ve věku do 15 let, jejich paní učitelka Bára Dohnálková, která je oslovuje velmi přívětivým „holčičky“, a Lenka, maminka Zdeňky.

Díky této partě jsem si i já k snídani mohla dát šálek kakaa, a kdybych byla tušila, o čem budou hrát představení, určitě bych neodmítla, když se Lenka ptala: „Dáte si ještě někdo čaj?“

Dnešní den byl pro soubor dost náročný. Hned po snídani si nachystali věci, odebrali se do Kina svět, kde zkoušeli a potom hráli své představení Nesmysly, podívali se na představení dalších dvou souborů, běželi na oběd, dali si siestu a zase se vrátili do kina, aby odehráli odpolední reprízu, podívali se na další dvě odpolední reprízy a ještě se zúčastnili večerního dětského diskusního klubu. Není toho málo. Byla jsem s nimi a zaručeně jsem se o nich pro dnešní den dozvěděla nejvíc ze všech účastníků Dětské scény.

Puberta v kvalitním stadiu – co, holky?

Holky jsou veselá partička, která se občas docela ostře špičkuje, ale asi je to tím, že mají docela drsný smysl pro humor, a ještě navíc pubertu v kvalitním stadiu. (Co, holky?) Rozesmívaly mě v jednom kuse. Tím, jak braly útokem občerstvení v kině a skupovaly ve velkém malé plechovky oříšků, žvýkaček, bonbónů atd., tím, jak téměř nepřetržitě žvýkaly to všechno nakoupené, i když jim to Bára před představením z naprosto praktických důvodů zakázala, nebo tím, jak reagovaly, když jsem je překvapila výkřikem: „Plechovky nebo život!“ Okamžitě přistoupily na mou hru a odpovídaly: „Plechovky ne! Cokoliv chceš, ale plechovky ne!“ Když mě tyto křehké dívky při polední siestě začaly učit na trávníku před školou hru, jmenovala se Samuraj, byla sice pantomimická, ale i přesto krvavá a muselo se u ní křičet jako o život. Kdo nekoukal z okna, musel podle zvuků tipovat na drsné muže železných pěstí... Hlavou mi letělo Bářino laskavé oslovování „holčičky“.

„Hrálo se vám dobře?“ „Jó.“ „Neměly jste trému?“ „Né.“

Dopolední uvedení Nesmyslů bylo lehce poznamenáno tím, že bylo v kině málo diváků. Můj smích v hledišti občas působil trochu jako klaka, ale nedalo se nic dělat, s mou nestranností byl pro dnešek amen. Už jsem byla jejich. Představení mi přišlo velmi milé, i když prý holky byly trochu svázané (ale to byli dopoledne tak trochu všichni) a prý pozapomínaly nějaké věci... Dojmy holek z představení? „Hrálo se vám dobře?“ „Jó.“ „Neměly jste trému?“ „Né.“ „Vycházelo vám všechno, jak jste chtěly?“ „Jó.“ Holky jsou prostě pohodárky a jen tak něco je z jejich klidu a neustálého vtipkování nevyvede. Jen Zdeňka se se mnou bavila o tom, jak na jevišti prožívá svou trému. To kdyby věděli mluvčí z odpoledního zahajovacího ceremoniálu, museli by své proslavy zkřátit, protože takhle chudák Zdeňka se svou trémou čekala na jevišti připravená hrát dost dlouhou dobu. Mně osobně to připadalo jako věčnost, protože jsem byla duchem s ní a s holkama, co seděly na schodech u jeviště a čekaly a čekaly... A vlastně ještě něco se při prvním dnešním hraní souboru BUBU odehrálo. Magda si asi v první třetině představení uvědomila, že si zapomněla vzít prášek, který denně užívá. To se to potom hraje, co, Magdo?

...tahle partička si jen tak něco podsunout nenechá...

Po polední siestu trávily holky hlavně u sebe na pokoji, dá-li se za pokoj označit úzká šatna u tělocvičny ve škole, kde jsou soubory ubytovány. Já jsem ráda přijala jejich pozvání a poseděla jsem v milém popovídání a za zpěvu písniček od Elánu nebo... Spomal máš privysokú rýchlosť... A povídalo se o všem možném. Dozvěděla jsem se, že původně chtěly hrát nějakou detektivku, ale potom to bylo jinak. Představení vznikalo z básniček Edwarda Leara, které holkám nabídla paní učitelka Bára. Holky si vybíraly básničky, které se jim líbily a ve kterých bylo vždycky nějaké jídlo nebo zvíře. (Ale taky tam byla fúra dědeček.) Potom to skládaly. Nápady na loutky přicházely postupně. Kreslily se návrhy a potom si holky loutky vyráběly. „A co kulisy? Natíraly jste ty krabice samy?“ „Paní učitelka má šikovného muže.“ (smích) Pískání melodie vzniklo jako jeden z nápadů, jak si poradit s některými delšími přípravami na další akci. Píská, kdo umí. Takže Zuzka a Káťa. Holky mají na představení rády třeba to místo, kdy se objeví dědeček zapečený ve chlebu, Zdeňka má ráda, jak Zuzka hraje čajník. Od krajské přehlídky se představení prý hodně proměnilo. Odpáralo se poměrně hodně textu a hledal se nový konec.

Na večerním dětském diskusním klubu holky sice téměř u všeho tvrdily, že je to nápad paní učitelky, ale po dnešku s nimi je mi jasné, že si tahle partička něco jen tak podsunout nenechá, ba co víc, pravděpodobně si vybírají mlsně až přemlsně. Na Dětské scéně je podle nich nejlepší, že nejdou do školy, ale nejen to. Holky si v pátek užily večer na bowlingu, líbí se jim pestrý program včetně divadel dospělých lidí, taky celé město, ale i to, že jsou tu jako parta spolu a na několik dní. Líbí se jim i koupaliště, které ale znají z minulých let. Letos zatím nebyl čas. Na deníku Dětské scény ocenily obrázky na pozadí textů, „...ale mohl by být raději barevný...“

Hrají rády, například v knihovně v rámci spisovatelské soutěže pro děti O poklad strýcy Juráše. Jsou sice loutkový soubor a loutková byla všechna tři představení, která do Trutnova přivezly (Zelené prasátko, O slepičce kropenaté, Nesmysly), ale rády by si zkusily činohru...

Nepochopili jsme to, protože to byly Nesmysly

Dozvěděla jsem se toho hodně a možná mnohem víc, než co člověk může v jeden den vstřebat. Ale byl to moc hezký den a hodnocení ostatních dětí ze souborů na adresu představitel Nesmyslů bylo myslím pro holky i pro mě hezkou tečkou za dnešním dnem: „Bylo to veselé – vtipné – hezky vymyšlené loutky dědeček – holky mají smysl pro nesmysl – nepochopili jsme to, protože to byly Nesmysly!“ (smích)

A co ještě? Káťa se dnes večer asi morduje s vyspáváním drobků ze spacáku, Zuzka asi hraje na kytaru dalším z Magdiniých nalepovacích nehtů, protože tu nemá trsátko a Magdě se některé nehty odleply, Klárka možná žvýká poslední gumovou žízalu nebo hamburger, Káťa asi vymyslí Zuzce další úpravy akordů k doprovodu dalších písniček a Zdeňka by se dnes pravděpodobně ráda v klidu vyspala, protože za sebou všichni mají náročný den a včera to s usínáním holek bylo poněkud rozvleklé. Usnuly údajně až „v jednu ráno“.

Kdybyste přijeli do Vsetína, holky by vás ve Vsetíně přivítaly v jejich domácím: „Tož vítajte, ogaři a cěrky.“ A já jim tímto článkem děkuji za podobně vřelé přijetí a za hezký den, na který jen tak nezapomenu.

Gábina

RECENZE LEKTORSKÉHO SBORU NA SOBOTNÍ PŘEDSTAVENÍ

Nesmysly, BUBU – klub dětské kultury, Vsetín

Soubor BUBU – klubu dětské kultury ze Vsetína se rozhodl převést na jeviště nonsensovou poezii Edwarda Leara, génia tohoto typu poezie. Úkol jistě lákavý, ale také nesnadný. Krátké Learovy limericky sice obsahují originální situace, krátké příběhy, dokonce dialogy, ovšem při snaze vytvořit celistvou divadelní inscenaci z vícera nesmyslných básní je třeba přinést stmelující prvek, rámec, či téma, které by jednotlivé limericky spojovalo. Je již na inscenátorech, s čím a proč se rozhodnou tuto poezii inscenovat a jaké prostředky pro své vyprávění zvolí.

Soubor BUBU zvolil pro jevištní ztvárnění limericků formu loutkového divadla. Ta umožňuje vizuálně dopovídat jednotlivé příběhy těchto básniček a přinést ještě i další hodnotu a podpořit nonsens či jej rozvinout. To se například podařilo u odvádě hlavy slečny a jejím setkání s dědečkem v čajníku, u dědečka zapečeného v paštičce, u přemrštěné dlouhé a tenké dědečka, u obrovských očí slečny atd. Zde byl „pouze“ verbální nesmysl obohacen ještě o složku vizuální a rozehraná situace byla dále rozvíjena a dopovězena.

Herečky vodily loutky neiluzivně. Přiznané vodění loutek, čili neskrývaná přítomnost hereček na scéně, však vyžaduje zodpovězení si základních dramaturgických otázek: kdo jsou herečky na jevišti? Jaké mají mezi sebou vztahy? Proč si tyto příběhy vyprávějí? Jejich bytí na jevišti bez loutky nebylo přesně motivované, chybělo vzájemné jednání mezi herečkami, a proto se ztrácelo vnitřní napětí inscenace, temporytmus, chyběla gradace a herectví bylo v těchto momentech formální.

Hana Galetková a Tomáš Volkmer

Brémští muzikanti

Vzhledem k tomu, že je soubor začínající, sáhl po osvědčené předloze. Ta nabízí jednoduchý a známý příběh zvířátek, která se mimoděk vypořádala s loupežníky sužujícími kraj. Nenáročnost předlohy umožnila dětem jednoduchými, ale účelnými, divadelními prostředky předat přesvědčivé příběh a obohatit ho svým osobitým sdělením.

Souboru pomohlo:

- vyvážená a přiměřená míra stylizace jednotlivých rolí
- výborná práce s hracím prostorem (mizanscéna)
- využití výrazných pohybových detailů
- vyvážené psychofyzické jednání dětí
- práce s temporytmem v rámci celku
- vypointování dílčích situací
- dobré pedagogické vedení dětí

Lektorský sbor doporučil:

- upřesnit kostýmování vypravěčky a její umístění a pohyb v prostoru
- zpřesnit situaci vyhnání loupežníků z lesa
- vyjasnit závěrečné vyústění příběhu

Dále se hovořilo o:

- funkci světla v jednotlivých situacích
- míře gradace a vypointování útoku loupežníků z chaloupky

Inscenace je pro soubor dobrým startem pro další práci.

Ema Zámečníková a Eva Polzerová

Omyl

František Kaska pro svůj soubor vybral zajímavou, ale nejjednodušší prózu Evy Ibbotsonové Omyl, která je ve své podstatě psychologickou povídkou. Lákavá je svým námětem, ale pro dramatizaci upřímně řečeno příliš mnoho materiálu neposkytuje. Důvod je nasnadě – je to povídka, která neobsahuje prakticky žádné dramatické situace; její téžiště je v zachycování pocitů a duševních zmatků, jimiž se trápí hlavní hrdina, kluk Theo, a spořádaná „intelektuální“ rodina Herdmannových, v níž omylem lékařů v porodnici před mnoha lety dospívá.

Materiál k dramatizaci je to tedy mimořádně obtížný. Aby se mohl rozžít na jevišti, aby mohl být vyprávěn divadelními prostředky, potřebuje především nosné situace, jejichž prostřednictvím bude možné tento v podstatě tragický příběh uověřitelně sdělit divákům. A navíc vyžaduje hráče, kteří budou dostatečně herecky vybaveni, aby mohli přesvědčivě zprostředkovat vnitřní svět postav. Ale – nosné situace se v dramatizaci téměř nevyskytují a děti v souboru jsou teprve na počátku získávání divadelních dovedností.

Je třeba říct, že plzeňský soubor přišel s řadou zajímavých divadelních nápadů. Zejména mám na mysli práci s rámem, jednoduché nastolování postav Herdmannovy rodiny pomocí přeexponovaných gest, uvazování kravat, hyperkorektní mluvy... Na druhou stranu však právě tato výrazná stylizace způsobila, že příběh je nastolen tak, že postavy začneme vnímat spíše jako karikatury, jako groteskní figurky z panoptika. Tahle poloha vyprávění je ovšem brzo opuštěna. (A není divu, protože příběh se takovémuuto traktování zpěčuje.) V inscenaci se najednou objeví dva momenty, které podle vedoucích v sobě mají nést „tajemství“ (objevení zmínky o Colesloggetově statku mezi hrůznými nočními můrami, které útočí na spícího Thea, a zjevení Christiana v zrcadle), některé motivy jsou zas ilustrovány prvoplánově jednoduchými, popisnými akcemi (hraní na hudební nástroje, hra dětí na statku) a nakonec se vedoucí spokojí s tím, že jsou části příběhu pouze rozpačité přehrány bez snahy o výraznější divadelní stylizaci (setkání Thea s maminkou).

To všechno souvisí zjevně s tím, že se vedoucí se souborem nedokázali rozhodnout, které téma, obsažené v předloze, je pro ně nejdůležitější neboli proč se vlastně tímto příběhem zabývají a proč s ním před diváky vystupují. Metoda vymýšlet divadelní tvar sekvenci po sekvenci, detail po detailu bez vědomí celku není právě nejšťastnější cestou k dramatizaci a vytváření režijní koncepce. A v tomto případě vedla k tomu, že jsme se v příběhu ztráceli a že bylo velmi obtížné identifikovat, pro jaký zánr se soubor, respektive dramatičtější a režisér rozhodli.

Přes všechny tyto otázky je dobře, že se publikum celostátní přehlídky mohlo s tímto úctyhodným pokusem seznámit a zabývat se jím. A právě tak dobře je, že vedoucí i soubor mají příležitost konfrontovat svou cestu s cestami ostatních a inspirovat se pro další divadelní práci, kterou mají před sebou.

Jaroslav Provazník

VIDĚLI JSME

NESMYSLY, BUBU VSETÍN

BRÉMŠTÍ MUZIKANTI, VESELÉ ZRCADLO ÚSTÍ NAD ORLÍČÍ

OMYL, SEDUM DIVŮ SVĚTA PLZEŇ

SOBOTA OČIMA MATKY BLAŽKOVÉ

**Takže dnes je sobota, protože
včera byl pátek.**

Recitovala se čtvrtá kategorie. Jak recitoval ten Kája Vaněk, tak já si taky pamatuju na první rande. Taky se mi to moc nepovedlo, protože jsem místo do Nového Jičína jela do Jičína, já jsem si ten inzerát

vystříhla špatně. Ale to se Kája nemusí stydět. Jinak je dobré, že se Petr Nikl ze včerejška poučil a napsal další básničku. A že se to ta Denisa Petřů hned naučila, tak to je hodná holka. A Martin Hejný si vybral toho Šemíka, jestli nebyli se školou v Praze, protože tam ten Šemík skákal. Kluk si vybral poučeně o statečným koňovi.

Hrály se taky první soubory. BUBU ze Vsetína zahrál Nesmysly. K tomu by se mělo nejprve říct, že by se mělo spíš hrát něco, co má smysl. Děvčata se snažily, ale nevím, co měly z vaření. Protože vařit polívku bez jíšky, to není podle odbornosti vůbec v pořádku a není to ani legrace. Nikoho to nepoučí, leda pokazí žaludek. No a myšky do polívky a dědeček v chlebu, to nevím, jak to mysleli. Ale ukazovat by se to nemělo, potom to děcka doma budou zkoušet. A ještě by mě zajímal ten dědeček v lidečku, jestli je to lidečko něco jako trojbal nebo spíš župan. Protože jabka v županu doma jíme. No a španělský ptáček taky není ptáček doopravdy, to dá rozum. Tak jestli je ten dědeček spíš myšlený jako zadní hovězí nebo zvěřina. Ale zase to pěkně ty holky řekly od plic,

že měl ten dědeček z podzámku

že měl poznámku,

a to že je dokladem,

že je hovado, teda hovadem

A ta s těma očima, co je měla přes celou hlavu, to se povedlo. A ta hlava, co přiletěla k té konvici nakonec se taky povedla. A ještě mě napadlo, že by se dalo udělat, že jak uletěla ta jedna hlava, že by potom přiletěla k tomu čaji ta samá. Ale to už jako asi rejžírují a mně už se rejžák sype, jak jsem drhla ten praktikábl k tomu včerejšímu přednášení. A že si ho dnes taky nevzali ten praktikábl, to je myslím škoda.

Potom se hráli ti Barmští muzikanti. Já jsem sice nerozuměla, proč šli do Barmy, ale ani jim to není co závidět, protože v Africe je hlad. A vůbec! Byl to poučný příběh o týráni zvířat. A to by se mělo! Jako poučit. Chudák osel! Chudák pes! A zajímalo by mě, jak to zkoušeli, když měl pes odřený koleno, kohout tu moderní sádru... a už vůbec nechápu, když měl kohout sádru na noze, proč nelítal, když měl křídla v pořádku. Ale možná když se předcházela, že mu ještě byly další věci, tak to tak asi máte. Ještě se mi líbilo, jak se řeklo, že ti loupežníci jsou houby, protože to byl gól. Kdyby to byly houby, tak se jim ušily čepičky, jak měla naše malá na maškarní.

A celkově mi tak došlo, když se hrál ten Omyl, že by se děcka měly dát do hudebky. I v těch Barmských muzikantech se mi to líbilo. Je to kus umění, když někdo zahrave. Děcka by měly chodit do hudebky, ať to stojí, co to stojí. A vlastně to bylo taky poučení tohle divadlo. Ať máte děcka fotbalisty nebo muzikanty, čert to pal, hlavně když to učešete.

Nezávislá Blažková

VIDĚLI JSME

NESMYSLY, BUBU VSETÍN

BRÉMŠTÍ MUZIKANTI, VESELÉ ZRCADLO ÚSTÍ NAD ORLICÍ

OMYL, SEDUM DIVŮ SVĚTA PLZEŇ

ZÁZNAM ZE SEMINÁŘE K INSCENACÍM 1. BLOKU

Psát záznam ze semináře k inscenacím je nejhorší redaktorská práce. Nejobávanější. Jak zachytit nezachytitelné? Jak nezapomenout na něco důležitého? Jak nezakreslit slyšené svým pohledem? Jak stihnout zapsat všechno důležité? A jak to důležité včas rozpoznat? A proto redaktori sedí na semináři strnule a s vytřeštěným očima neustále čmárají po papíře se zoufalou snahou udržet v hlavě všechno najednou.

Semináře mají pevný program. Na začátku každého bloku si jednotlivé seminární třídy vytáhnou lístek s názvem představení, o kterém budou debatovat ve svém podvečerním diskusním klubu. Přesně 29 minut po zahájení diskuse pak otevřou ještě obálku, v níž mají otázku pro zamyšlení v širším kontextu. Na tu se semináristé pokusí odpovědět ve své interní debatě a pak přijdou na veřejný seminář k inscenacím dokonale připraveni.

Veřejný seminář zahajují právě výstupy ze seminářů, po nich se vyjádří lektorský sbor a následuje všeobecná diskuse. Nakonec je odtajněna otázka k zamyšlení a diskuse nad ní ukončí seminář.

Vedoucím souborů je primárně určena veřejně nepřístupná diskuse s lektorským sborem, na veřejnou debatu přijít mohou, ale na vlastní nebezpečí.

Nesmysly, BUBU – klub dětské kultury, Vsetín

Seminář B

Ne-smysly

Nesmysly donutily nás hledat smysly.

Není nesmyslu beze smyslu.

Pro potěchu vlastních smyslů zamysli se nad nesmysly.

Pak nesmysly ze tvé mysli oblažení i divákovy smysly.

Úmysl však nebyl beze smyslu.

Ďěkujeme.

Protože psaný výstup ze semináře je značně stylizovaný, připomenu, co seminář B o představení nadnesl:

Rozhodně zaujalo. Někomu se líbily loutky, některé limericky se podařilo přenést do divadelní podoby, ale ne vždy se podařila pointa. Vyšla placatá paní, velké oči, ptáčky, zapečený děda. Vtipy se povedlo povýšit po výtvarné stránce, ale ne po herecké. Představení negradovalo a to vedlo k otázce, proč byly jednotlivé texty seřazené zrovna takhle. Muselo být textů tak hodně? Práce s loutkou nebyla důsledná.

Lektorský sbor – Hana Galetková a Tomáš Volkmer

Jsmen jen zrcadla, ne autority.

Soubor se rozhodl, že bude předvádět limericky s loutkami. Děti ale byly na jevišti s loutkami i bez nich. Kdo jsou? Proč si limericky vyprávějí? Jaké jsou mezi nimi vztahy?

Byly tam krásné momenty, kdy se limerick dopověděl (odvátá hlava, která nakonec spadne do čajníku, dědeček v nádivce).

Nonsensová poezie dost nabízí k inscenování, loutky jsou vhodně zvolené, ale jenom to nestačí, je třeba ještě něco víc, důvod být na jevišti. Vedoucí nám v debatě dala za pravdu. Soustředila se na technické provedení a na propojení už nedošlo – ale gag nestačí hrát, je potřeba ho zdůvodnit.

Další diskuse

Základem tohoto přestavení je text. Je třeba vědět, co jím chci sdělit. Někdy loutky právě toto přebily.

Jaroslav Provazník vysvětlil pojem limerick.

Představení vyžadovalo dvojí herectví – s loutkou, kdy se herec vyjadřuje přes materiál a pak také „činoherní“ – jsem na jevišti za sebe.

Děti loutkám málo věřily. Vztahy mezi herečkami nebyly dopracované.

Brémští muzikanti, Veselé zrcadlo, Gymnázium Ústí nad Orlicí

Seminář D

Jsmen rádi, že jsmen si vylosovali a hodnotíme právě toto představení.

Plusy:

■ Hra s lehkostí, nebylo to upatlané, ale dotáhlé.

■ Dobrá hlasová výbava.

■ Je vidět práce se souborem – děti věděly, co hrají, jak to hrají, s nadhledem, př. selka, stará zvířata.

■ Radost z těšení, jak děti vyřeší další zvíře, dobře vykreslené charaktery zvířat

■ Vkusně vyřešený handicap nohy.

■ Vznikla otázka, nebylo-li to schválně, ale dozvěděli jsmen se, že nebylo.

■ Vtip byl vyzdvížen díky kontrastu tragična a humoru – př. obsah tragický podaný s humorem.

■ Dobré použití světla.

■ Nástroje na scéně – měli jsmen strach, aby nerozšlápli housle – bylo dobré, že nástroje na scéně byly.

■ Také jsmen se báli toho, že děti budou umět hrát. Naštěstí hrály falešně.

■ Kostýmy – zcivlnění, nepředstírání: svačina loupežníků – je dobře, že nedělají „jako“ že pijí alkohol, neokradli náhodou malé školáky?

■ Paravan – žebřík – hrál pro nás i nápis na štaflích, paravan na scéně z praktických důvodů.

Mínusy či spíš otazníky

■ Štronza na scéně – dobré, čitelné – ne vždy dotažené.

■ Vyprávěčka – měla tam být, divný kostým, za paravanelem to fungovalo.

■ Loupežníci – tlacení na hlas při řevu, fór fungoval při srážce, okřiknutí.

■ V tomto případě je zápis s vysloveným takřka identický.

Lektorský sbor – Eva Polzerová a Ema Zámečníková

Máme stejný názor jako seminář D.

Vyprávěčka byla dnes mimo prostor paravanu poprvé. Při zkoušce na ni nebylo vidět, a proto ji vedoucí přesunula dopředu. Také proto, aby ji bylo lépe slyšet.

Od krajské přehlídky se představení hodně změnilo k lepšímu.

Další diskuse:

Předloha je zpracovaná Mirkem Slavíkem a je to kvalitní start. Slavíkovy dramatizace drží pohromadě a jsou dobrým startem k představení.

Děti ze souboru text přijaly za svůj a vypadalo to, jako by byl jejich.

Problémem byla gradace, při scéně vyhánění loupežníků z chalupy děti křičely, už neměly kam gradovat.

Unikla pointa. Je přece dobře, že zvířátka zůstala v chalupě a nedošla do Brém. Loupežníci utekli a kraj si oddychl. To nevyznělo.

Text je možná určen pro mladší soubor a myslím, že se s tím pracovalo. Vyprávěč komentoval.

Ještě k výtvarné stránce – stačí kostýmy tak jak byly použity? Nemohly by být výtvarně zajímavější?

Mohly, ale proč? Je to opravdu třeba? Jsou doplněny herectvím. Tak je to zajímavější.

Omyl, Sedm divů světa, Gymnázium F. Křížáka Plzeň

Seminář A

Na sobotní přehlídce divadelních představení si naše skupina vylosovala představení Omyl v provedení souboru Sedm divů světa z Gymnázia F. Křížáka z Plzně. Při rozboru tohoto představení jsmen se snažili postupovat chronologicky. Shodli jsmen se na tom, že předlohu tohoto představení nikdo z nás nezná a hodně jsmen si povídali o tématu. Z jednotlivých názorů vyplynula 2 témata. Jedním z nich byl problém toho,

že některé děti mají pocit, že nevyhovují zcela představám svých rodičů. Tím druhým tématem bylo jakési konstatování, že chování dětí, které se v jednom prostředí může zdát jako špatné, v jiném prostředí může být kladem.

Dále jsme si povídali o jednotlivých typech rodin, které nám byly představeny a došli jsme k názoru, že vlastně nemůžeme jednoznačně říci, že jedna je dobrá a druhá špatná, ale shodli jsme se na tom, že pro nás ta druhá rodina, do které se nakonec hlavní hrdina dostal, byla šťastnější.

V představení nám chyběly hlubší prožitky hlavního hrdiny, malé představení té druhé rodiny a možná maličko rozpačitý závěr.

Na druhou stranu nás velmi potěšily nápady v představení jako např. rám a práce s ním, vystavění obrazu vlaku, stavění postele, představení rodiny v detailech – společná večeře, hra na nástroje a rozehrané detaily (např. výrazné pohledy na prázdnou židli, na hodinky, apod.)

Také jsme došli k závěru, že by nás zajímalo, jaké téma v tomto představení mají ti herci. Pro nás je snad shrnujícím názorem ten, že každý je šťastný tam, kam patří.

Seminář C

V představení plzeňských gymnazistů jsme nejvíce ocenili práci se scénou – využití rámu jako obrazu, okna, zrcadla, snu, přestavby prostřednictvím židlí.

Rozpaky v nás vzbudila scéna, ve které se odhalí záměna kluků. Ta rozpoutala dlouhou diskuzi o tématu celé inscenace. Každý si v ní našel své: naplnění přání a očekávání rodičů, ostrakování jedince v určité sociální skupině, smůlení či nesmůlení se s nedostatky vlastních potomků, mateřství, fungování různých rodin a jejich založení a tolerance k ostatním... Nakonec jsme se shodli, že téma asi nejlépe vystihuje věta: „Každý člověk má své místo na slunci“, stačí najít skupinu, která ho přijme. Ocenili bychom přesnější práci s temporytmem, více prostoru pro druhou rodinu a zapojení sedících dětí do dění. Představení v nás vzbudilo spoustu otázek, ale bezesporu bylo velmi inspirativní. Děkujeme.

Lektorský sbor – Marie Poesová a Jaroslav Provazník

Soubor nemá divadelní zkušenosti. Jeho mladší část chodí prvním rokem a starší druhým. Žádné z dětí ze souboru nemá obdobný problém jako hlavní hrdina, doma jsou ve svých činnostech podporováni, proto bylo pro soubor důležité objevovat jiný svět.

Intelektuální rodina byla akcentována, vyznívala negativní. Chybí obraz té druhé rodiny.

Jde o téma „káčátka“ v rodině. Hlavním tématem je, co se stane, když se někdo někde ocitne omylem.

V předloze je ale příběh přehlednější. Kluk je jiný, ale on i maminka se tím trápí. Nebyl ostrakován. Soubor chtěl příběh obohatit víc o tajemství – zjevují se mu představy (kluk v zrcadle, statek ve snu). Tím se ztrácí

přehlednost. Dramatizace je problematická. Nebyl vyjasněn záměr.

Problematický je temporytmus představení.

Hodně to stojí na hlavním hrdinovi, ale jeho jednání je někdy nepochopitelné. Nevíme, jestli jde o stylizaci nebo ne. Nebyl zcela přesvědčivý.

Další diskuse

Při dětské diskusi se hlavní hrdina vyjádřil, že na zkoušce se cítí líp. Před mnoha lidmi si nebyl jistý. O stylizaci tedy nejde.

Je třeba vyzdvihnout práci s rekvizitami – především s rámem. Pracuje se s ním důsledně. Ne každý to přesně pochopil, ale je to velmi inspirativní.

Je-li tak velký rozdíl mezi dětmi z mladší a starší skupiny, chci složit velkou poklonu vedoucímu. Tak bych si přála, aby moje děti tak poskočily.

Otázka pro širší zamyšlení na závěr: Co udělat pro to, aby děti dobrou předlohu přijaly za svou?

Při výběru by měl mít učitel jasno, jakou předlohu nabídnout. U Brémských muzikantů táhne příběh. Je asi důležité, aby mohly děti do představení promítnout svoji vlastní zkušenost.

Pokud učitel přinese jednotlivé texty (jako třeba limericky), může se spolehnout na to, že děti mu propojení samy nabídnou? Že mu nabídnou něco, co nemá sám připravené?

Nabídnout ne, ale inspirovat určitě.

Koncepci musí mít učitel.

Zaujmut nemusí ani hotový text, když není dobře připraven. Musí to děti zajímat.

Pokud chci jako učitel k tématu přitáhnout, musím to připravovat dopředu. Různými cvičeními, které je vnitřně chystají a pak nabídnout třeba 5 předloh a oni si vyberou zrovna tu, kterou chci a bude je to bavit.

Ale ani prožitek dítěte se nemusí přenést na diváka, když je dítě nezkušené.

Aby dítě text přijalo, musí taky vědět, že já, vedoucí, za textem jdu, že mu věřím, pak ho přijmou. Musím je pro text zapálit.

Důležité je také načasování. Nespěchat, vyčkat, kdy přijde na předlohu pravý čas. Záleží i na tom, co děti dělaly předtím.

U třetího dnešního textu děti přijaly předlohu nebo ne? Možná ji přijaly, ale nepředaly. Také je otázka, nakolik byla koncepce jasná, aby ji mohly přijmout. Některé situace asi nepřijaly, necítily se v nich dobře.

Záleží také na tom, zda prostředky, které dětem nabídneme, jsou adekvátní k jejich schopnostem a dovednostem.

Přijetí předlohy dětmi má dvě úrovně – vnitřní přípravu a nabídnutí vhodných prostředků.

Je dobré nabízet dětem látky, které je táhnou dál, do kterých mohou dorůstat. Když se vybere přesně k momentální dovedností, stane se, že práce vyčpí.

Důležité je, jaký je můj cíl. Co jim chci nabídnout? U limericků to nebyla předloha. Ale pohrát si s loutkou a zjistit, co je limerick. Pak nejde o přijetí předlohy, o to nejde.

Je lepší nabídnout více předloh. Nabídne to širší obraz tématu.

U dětského divadla je cílem představení, tak přece jde o předlohu a její přijetí.

Čas vypršel a první diskutér opustil prostor.

Jakub Hulák shrnul: Je dobře, že se toto téma objevilo hned první den. Bude nás provázet celý týden.

Z auditoria přišla tečka: A taky celý život.

O záznam se pokusila Iva

ZÁZNAM Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Horké zprávy se sladkou příchutí

Zdravíme vás, o slovo se hlásí Zdeňka Trávníčková a Pavla Slizová, v místních kuloárech známé pod výstižnějšími pseudonymy Zorka Horká a Miládka Sladká. Byly jsme tam, byly jsme u toho. Na Nivách se diskutovalo, a to horlivě. Děti dorazily, bylo jich hodně a hned v úvodu jsme se z jejich zvukových reportáží dozvěděly, že Plzeň přijela s Omylem, nikoli však omylem, ale vlakem, v jehož kupé se odehrávaly slušné i neslušné hry. Z Ústí nad Orlicí dorazili všichni Brémští muzikanti mikrobusem, ve kterém se, dle očekávání, muzicírovalo a zpívalo všechno možné, zcela jistě i čtyři koně ve dvoře, a to dvojhlasem, možná právě proto, že měli čtyři koně pod kapotou, dvoutaktní motor a bylo jich devět. Nesmysly vzešly, ale nešly, nýbrž jely taktéž mikrobusem, a protože už jsou v Trutnově na Dětské scéně potřetí, byly dostatečně při smyslech, aby panu řidiči poradily, kudy jet. Poté jsme se seznámili, dozvěděli se o sobě i to, kdo má rád k masu rýži a kdo brambory. Fakt, že vanilková ani jahodová zmrzlina se kupodivu netěší velké oblibě, velmi znepokojil zvláště Miládku a na chvíli lehce zahořkla, zato Zorka roztála a vyrobila si do zásoby několik papírových koulí, které měla v plánu použít pro upoutání pozornosti nepozorných diskutujících. Plán

nevyšel. Diskutující se rozdělili do čtyř vědátorských týmů, v nichž sepsali své bezprostřední dojmy z jednotlivých představení, ať už kladné, záporné či sporné. Své závěry přednesli tiskoví mluvčí týmů na společném kolegiu, do kterého se zapojila i naše milá lektorkyně Eva Brhelová alias Sojka Spojka, která překonává krakonošské vrchy ležící mezi Nivami a lektorským sborem stejně rychle pěšky jako loni (a předloni, a předpředloni...) kolem.

Názory byly různé, jak už to tak v diskuzích bývá, tož krátce zde:

NESMYSLY:

Líbilo se: práce s loutkami; kulisy; sýkorky; myšky; vtipný děj; výborný smysl pro nesmysl (nonsens); hlava v konvici; děda, který jí polévky bez jíšky; vtípek s chlebem; to, že jsme se těšili na další příběhy, na to, jak budou pokračovat; využití krabic; veselé

Nelíbilo se: napoprvé jsme nepochopili; napodruhé lepší; moc jsme se v tom nevyznali; nepochopili jsme to, protože to byly nesmysly

Jiné poznámky: ocenění vlastnoručně vyrobených loutek; předlohu přinesla paní učitelka; jako soubor fungují sedm let

BRÉMŠTÍ MUZIKANTI:

Líbilo se: to, že hráli falešně; dobře zahrané; energické; dekorace hezké a jednoduché, zaujaly a byly využity; velmi vtipné využití žebříku; kočka; jednoduchý příběh, o kterém víme, jak dopadne, ale zaujal diváka natolik, že neusnul a bavil se až do konce; to, že na nich bylo vidět, že je to samotné bavi; hudební sebranost zvířat... a vůbec!

Nelíbilo se: to, že hráli falešně; hluk u scény s loupežníky; kostým osla a psa; to, že Adam moc nehrál; to, že mluvili a nepočkali, když se diváci smáli

Jiné poznámky: hodně nápadů vzešlo od samotných tvůrců; na krajské přehlídce to bylo mnohem horší; možná by bylo lepší, kdyby scéna, kdy se loupežnice jde podívat, kdo je v chalupě, byla koncipována tak, aby zvířátka dělala ve rvačce to, co ona vypráví, když přijde zpět za loupežníky a jen nadsazeně popisuje, co se jí stalo.

OMYL:

Líbilo se: přestavba scény a práce s židlemi; kravaty; pěkné kulisy; vtipné a zajímavé; hezky zahrané, hlavně v rodině Herdmanových; super využitý rám; zajímavý nápad s venkovským charakterem ve spořádané rodině a obráceně, jejich shledání; to byl pěkný omyl

Nelíbilo se: dva konce, příliš dlouhé, diváka už to závěrem moc nezajímalo; některé pasáže jen odříkány; občas špatně rozumět; hlavní postava Thea rozporuplná ve svém jednání a motivaci, občas se smál a nebylo tudíž jasné, že je v rodině nešťastný

Jiné poznámky: moc se to zaměřilo na rodinu Herdmanových, možná původní nápad (rozpůlit scénu a hrát v obou rodinách) by byl lepší; kauzou s výměnou dětí v Třebíči příběh inspirován nebyl; všichni v souboru hrají v inscenaci hlavní postavy, aby se nehádali; smáli se a neudrželi to, protože nebyli zvyklí na tak časté výbuchy smíchu a reakce publika v situacích, které byly méně vtipné; Sedum divů světa má v sobě „U“ ne proto, že by to byla chyba, ale proto, že v souboru je 14 členů, stejně jako písmen v názvu, z původního seskupení sedmi lidí zbyli jen tři ze sekundy a zbytek tvoří studenti primy a nově příchodí

Tímto se loučíme, zdar brémským muzikantům, kteří hrají omylem nesmysly a vůbec...!

Pavla Slizová, Zdeňka Trávníčková

PŘEDSTAVUJE SE SOUBOR SEDUM DIVŮ SVĚTA

SEDUM DIVŮ SVĚTA

„KAŽDEJ JSTE DIV SVĚTA,
A KAŽDEJ JSTE NĚKDY OMYL.“

OBĚD
Je mamám přibor...
Konec je ho přinesu,
„Buduš!“
Je! promiň! to je!
„Kuku!“

Na NÁDEŘI V PLZNI

Bachů je počte 13!
No to je fa jm, Nemáme rámo!

TO OBĚDĚ
A dojí ji mechlala mobil ma oběd,
Tedy v ty restauraci...
Co tam volali... je ro Lyse m/labem.
Cestujk!...

VEČER

Petno zhasmi.
Ambrosio zamlkni.
Sebi: „1GE“
Co říkal?
Mluví ze spaní!

KONEČNĚ RÁNO

Sebi má kopmul ne spaní. NECHTĚNĚ!
Vozek má mluvit sádkou. NECHTĚNĚ!
Ešte, že už je ráno!
No, to je budeme mluvit OTEVŘĚ!!

JEDEN DEN S JOSEFEM BRUČKEM

Vždyť přece létat je tak snadné

To nám tvrdí klasik, ale o něčem podobném se své seminaristy snaží přesvědčit i Josef Brůček v dílně nazvané „Jak se odpoutat od země“, která začala 14.6.2008 v 9.hodin. Bude se pracovat s materiálem, předměty, barvou, loutkou, znakem, metaforou v divadelním příběhu, archetypem a animací předmětu. Náplň tedy slibuje dobrodružné cesty za poznáním.

Dobrodružné to bylo už při hledání místa konání, ale mapka a instinkt pomohly, takže jsem nakonec stanula na dvoře ZŠ, v jejíž tělocvičně měla dílna probíhat. A jak znám Pepu Brůčku, bylo zaručené, že probíhat ve svižném tempu bude. Trošku jsem se obávala, že svižně vyběhnu především já ještě před začátkem, protože začátek každého setkání je velmi delikátním obdobím, kdy se vytváří základy vztahů, určuje se atmosféra ve skupině, prostě - co vám budu povídat - je to důležité. Pepa Brůček, i jeho seminaristé, mne však přijali vlídně a nakonec se mi ani nechtělo odcházet.

Hned na začátku Pepa upozornil na to, jak si dílnu představuje: „Vše, co tvrdím, že je, být nemusí. O čem říkám, že není, může být. To znamená, že se mnohdy mohu, tak jako každý, mýlit. To je informace pro vás. Abyste věděli, že když s něčím nebudete souhlasit, máte okamžitě reagovat. A ještě jedno upozornění: Pravidla jsou od toho, aby se dodržovala. To ovšem neznamená, že mám-li pádný a logický důvod pravidlo porušit, že ho porušit nemohu.“ Pak zdůraznil, že se bude zabývat o metaforou - hlavně prakticky, pro teorii však nabídł nějakou literaturu, ale to už se začínalo.

Seznamování

Využily se možnosti tělocvičny - provazem byl na zemi ohraničen prostor, ve kterém se seminaristé měli pohybovat za zvuků hudby, která svou rytmičností přímo vybízela k africkým tancům - a tak se také stalo. Nešlo však jen o tanec, ale o „rytmickou“ babu - honičku, která nahradila honičku klasickou

Pak si všichni sedli do kruhu a odtajnila svá jména a nějakou informaci ze svého života. Ukázalo se, že dílna by vlastně mohla být akcí studentů 3. L ze Střední odborné školy, gymnázia a VOŠ Karlovy Vary, protože ze 17 zúčastněných jich 7 bylo právě z této třídy.

Materiál

Pepa uprostřed tělocvičny odvinul kus role papíru. Vyzval seminaristy, aby se volně procházeli prostorem, a když vstoupí na papír, řeknou, co se jim vybaví, co jim připomíná, jak by se dal nazvat, čím by mohl být. A byl opravdu ledasčím: kobercem, mostem, čarou života, tapetou, cestou, potokem, řekou, kolejemi, tunelem, hranicí, mléčnou dráhou.

Pak Pepa dovolil, aby si každý z toho papírového pruhu odtrhl kus - podle libosti. S tím získaným kouskem se chodí prostorem a drží se jen na jedné ruce - dlani a každý se snaží, aby ten jeho kousek nespádl. Starost o papír, který se musí udržovat v rovnováze, nutí opatrně našlapovat - že by už začínalo odpoutávání se od země? V okamžiku, kdy se to zdá jednoduché, tak zase honička a baba - komu spadne papír na zem, zvedne papír i ruku, zařve (to je Pepův pokyn - kde zůstala lehkost předcházející chůze...) mám babu a vyrazí. Pepovi to ovšem nestačí: „Je nás moc, pojedeme na dvě baby.“ Po chvíli se Pepa smiluje a dává jiný pokyn: „Zkuste svůj papír udržet ve vzduchu.“ Místnosti se vznášejí papíry různých tvarů a velikostí jako bělavé šustící obláčky. Pak se mají všichni snažit udržet ve vzduchu všechny „obláčky“, postupně se přibližují do středu kruhu. Tam nechají papíry spadnout - s tichým šustěním se snášejí k zemi - tedy ty papírové obláčky, ale jak se ukázalo, seminaristy to čekalo za chvíli.

Každý si měl vzít svůj papír, nechat ho snést se k zemi a vlastním tělem napodobit jeho let. „Poď si to taky zkusit,“ zarazil Pepa můj odchod k poznámkovému bloku. Tak dobře - a nelitovala jsem. Stáli jsme v kruhu, každý předvedl svůj pohyb. Pepa vyzýval, abychom případně doplnili kolegovu verzi pohybu, ale my byli rádi, když jsme zvládli svůj.

Postupně jsme se se svým kouskem papírové role seznamovali - co umí, jak se chová, mohli jsme se s ním i kontaktovat. Opět jsme ho měli pustit, ale už nebylo třeba napodobit jeho let, ale měli jsme ho pokládat za inspiraci pro další pohyb, kontakt, situaci.

Seznamování pokračovalo. Jaký zvuk dokážeme vyloudit ze svého papírku, jak ho dokážeme pak napodobit svými ústy. Dokážeme napodobit i rytmus. Opět v kruhu předvádíme své verze.

V další fázi seznamování s materiálem jsme ze svého kousku měli vytvořit bytost - reálnou, bájnou a opatřit ji vlastnostmi, zálibami, jménem, způsobem pohybu. Opět jsme se pohybovali prostorem - tedy vlastně námi vytvořené bytosti se pohybovaly a vstupovaly do vzájemných kontaktů, vydávaly šustivé zvuky. Když si dostatečně popovídaly, měli jsme jím v tělocvičně najít takové místo, na kterém by se cítily příjemně a bezpečně. Celá skupina procházela od jednoho stanoviště k dalšímu a vždycky jsme měli hovořit o bytosti, která tam našla své místo - kdo to je, proč tam je. Autor mlčel, ale pak porovnal to, čím bytost obdařil on s tím, co „přečetli“ ostatní - z umístění, tvaru, ze zkušenosti ze setkání s bytostí. Někde vznikaly situace, které by se daly rozehrát i divadelně - byly tu ptačí bytosti, píďalka, princ, strašidla i čerti. Od radiátorů vyukovala bytost, o které její autor Lukáš říká: „Moje papírová postava se jmenuje Bonifác. Je to malý nesmělý čert, který je ostatními utlačován, nerozumí mu. Umístil jsem jej do temného kouta k radiátoru, protože se zde cítí dobře - má zde teplo i tmavý kout. Přestože je to čert, jako padlý anděl má v sobě nestále přítomnou světlou stránku.“

A pak...byla přestávka...a po přestávce...

Barva

Pepa využil příznivých povětrnostních podmínek (no, trochu foukalo) a sluníčka a vyrazili jsme na školní dvůr dále rozvíjet svou kreativitu. Ve třech pet - lahvičkách měl připravené tři barvy - červenou, žlutou, modrou a z nich se míchaly další. Než Pepa přichystal (malinko jsem mu pomohla) papíry pro barevné čarování, seminaristé se aktivovali honičkou a v tu chvíli přišel Michal - fotograf. Hurá! Alespoň nejsem za planou chlubilku, protože po fotografovi od novin se už kdekdo sháněl. Tak tu barvu budeme mít v deníku pěkně zaznamenanou...

Nejdříve se seminaristé opět trochu seznamovali s barvami a vytvářeli vlastní kompozice na malé papírky.

Na připravený velký pruh pak každý malinko kápnul z některé lahve barvu, a když se všichni vystřídali, tak společně zvedli pruh a barvu přelávali a vytvářeli tak abstraktní kompozici, do které pak mohl každý vlastní rukou vytvořit obrazec. Všude bylo plno barev, jen tričko fotografa Michala bylo až provokativně bílé, běloučké, zářivé, takže... nebylo možné odolat (ovšem Michal souhlasil - stát se objektem tvorby). Vznikl úžasný lidský živoucí artefakt - na tričku se objevily barevné ruce tvůrců. Vypadalo to opravdu krásně a Michal doufá, že to vydrží i praní.

Poslední barevné fantazie byly opět skupinovou prací. Seminaristé se rozdělili na dvě „party“, jak říká Pepa, a každá dostala velký pruh papíru a barvy a možnosti výběru - zachytit: náladu, počasí, živly. Druhá skupina se pak pokusí určit, co vlastně vzniklo. Vznikla škála nálad - od smutné po veselou, případně proměnlivou a ve druhé skupině čtyři elementy - oheň, voda, vzduch, země - spojené sluncem.

Opět materiál

Pepa nabídl možnost, jak pracovat s papírem. Ten může být v roli i v roli. Předvedl nám velmi inspirativní a nápadité představení s názvem Nekonečný příběh aneb Vyrovnaj se se svou učitelkou. Poté následovala reflexe celého dne - konfrontace názorů seminaristů o práci pedagoga, vztahu k prostoru.

Závěrečná reflexe

Tak a pro dnešek v dílně všechno a konec... Jak dnešní odpoutávání se od země pocítovali někteří seminaristé - Anička, Jana, Zdenka a Lukáš?

Probuzení. Splynutí papíru, barvy a nás. Učíme se poslouchat svého tygra jako Tracy. Je to jako let věžky - volný a s nadhledem. Je to jako když Bachův Racek nacházel svou touhu létat.

A nakonec slovo lektora - Josefa Brůčky: „Dnešek byl let vodního motýla ke slunci.“

Jindřiška

DNES JSME SI VŠIMLI...

...že na jevišti Kina svět byla při zahájení přehlídky souborů otevřena síň slávy.
 ...že hlava Trutnova veřejně vyzývá účastníky Dětské scény, ať vymyslí, jak to do těch trutnovských narvat.
 ...že se na Dětské scéně představuje jaksi moc dospěláků...ale přesto děti zůstávají na prvním místě.
 ...že strop Kina svět je nad námi 9 let zavěšen.
 ...že se Dětská scéna odehrává opravdu na prknech, která znamenají svět, protože se kino jmenuje shakespearovsky The Globe.
 ...že trutnovská módní policie se chystá udělat zátaž na příliš nonkonformně oděné účastníky.
 ...že limericky dobývají svět.
 ...že redakční pes Matěj bude co nejdříve prozíravý – k večeri slupl kontaktní čočku redaktorky Gábiny.
 ...že na některých představeních je vidět, že jde o práci chlapa!

... NAŠÍ ČTENÁŘKY.

BLAŽKOVÁ - DÍL 3. - ČOČKA

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 2.

DNES JSME SI VŠIMLI...

... KREATIVNÍ TVORBY.

DNEŠNÍ PROGRAM - NEDELE 15.6.

8.00 - 8.45	dílny pro recitátory II., III. a IV. kategorie
8.30 - 12.00	dílny pro děti ze souborů
9.00 - 13.00	semináře B, C, D pro dospělé
9.00 - 11.30	vystoupení recitátorů II. kategorie
13.00 - 14.30	beseda lektorského sboru s recitátory II. kat. a jejich doprovodem
	dílny pro recitátory III. a IV. kategorie
	diskusní klub pro doprovod recitátorů III. a IV. kat.
	seminář A
15.00 - 16.40	2. blok vystoupení souborů
	Jak Franta na čerchmanty vyzrál , Soubor Divadla Vydýcháno, ZUŠ Liberec
	O rybáři a jeho ženě , ZUŠ Harmonie Praha 6
	Dar ohnivého ptáka , HOP-HOP, ZUŠ Ostrov
17.00 - 18.00	diskusní kluby seminářistů
17.00 - 18.30	dětský diskusní klub pro děti ze souborů vystupujících ve 2. bloku
17.15 - 18.00	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících ve 2. bloku
19.00 - 20.30	seminář k inscenacím 2. bloku
20.30 - 21.30	doplňkový program
	E Beh? (Pulcinella), Malé noční příběhy , Teatro Matita, Slovinsko

Redakce: Jindřiška Bumerlová, Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Gábina Sittová, Antonín Šimůnek, Michal Drtina (foto), Pavel Kocych (sazba, ilustrace, grafická úprava) a Matěj. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka – 15.6.2008 ve 2.30. Vychází 15.6.2008 v 10.00. Náklad – 400 ks.